

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' חיים זאב ב"ר אשר
זעליג רומן ז"ל
חתן הרה"ג
רבי בנימין זאב קרויס זצ"ל
נלב"ע כ"ו כסלו תשי"ט
הרה"ח ר' משה דוד ב"ר הילל
שרייבר-סופר ז"ל בהגה"צ רבי
משה דוד סופר זצ"ל
נלב"ע א' טבת
הרה"ח ר' ישראל ב"ר שלמה
צבי אופנהיים ז"ל חתן מוה"ר
רבי אברהם אבא פיקסל זצ"ל
נלב"ע ב' טבת
תנצב"ה

פרי קודש הילולים

פרשת וישב-חנוכה תשפ"ד

בס"ד, (שנה ב') גליון מס' 90

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק הילל זצ"ל
אבדק"ק סאסרעגען

פרשת וישב

שלושת הדברים המעבירים את האדם על דעת קונו

וימצאהו איש והנה תעה בפְּתָחָהּ

(בראשית לז, טו)

אדם ריקים ופוחזים, ו"אוי לרשע אוי לשכנו" (נגעים פי"ב מ"ו).

וזה הרמז בג' פעמים "תועה" שבמסורה, דהיינו ג' מיני תועים.
"חמורו תועה", רומז לתועה מצד החומר העכור והתאוות הגשמיות.
"אדם תועה מדרך השכל", הוא התועה מצד דעות כוזבות
ואפיקורסות. "וימצאהו איש והנה תועה בשדה", הוא התועה מצד
החברה הרעה, ומכולם יש להישמר. (ח"א ש)

כתב בעל הטורים, "תועה", ג' במסורה. הכא, ואידך "חמורו
תועה" (שמות כג, ד), ואידך "אדם תועה מדרך השכל" (משלי כא, טז).

נראה לי לפרש המסורה, שבא לרמז על ג' הגורמים לאדם שיעבור
על דעת קונו ח"ו. יש אשר מצד דעות כוזבות ומחשבות כפירה סר
לבו מקיום תורה ומצוות, ויש אשר החומר העכור והתאוות הגשמיות
הן המעבירות אותו מקיום המצוות, ויש אשר תועה מצד חברת בני

הנהגה לפני משורת הדין מביאה לאחווה ושלוה

כי שמעתי אמרים נלכה דתִּינָה

(בראשית לז, יז)

על שהעמידו דיניהם על דין תורה, ולא עבדו לפני משורת הדין".
ואמרו (יומא ט, ב), שבית המקדש חרב מפני שנאת חנם, הרי דהא בהא
תליא. (ח"א קב)

"דתינה" נוטריקון "דת ודין", שהם מבקשים להעמיד דבריהם על
דין תורה ולא לפני משורת הדין, וזהו הגורם שלא יוכלו להיות
באחווה. וכמו שאמרו חז"ל (בבא מציעא ל, ב), "לא חרבה ירושלים אלא

מי שעוררוהו מהשמים לתקן ענין מסויים שאחרים לא התעוררו לתקנו, עליו לפעול לבדו

וישמע ראובן ויצילהו מקדם

(בראשית לז, כא)

שיעשה את מה שהכריזו.

והנה על הפסוק הקודם "ונראה מה יהיו חלומותיו", אמרו חז"ל
(רש"י על פי מדרש), "רוח הקודש אומרת וכו' נראה דברי מי יקום". ואת
דברי רוח הקודש האלו שמע רק ראובן. ואשר על כן נסמכו הפסוקים
"ונראה מה יהיו חלומותיו - וישמע ראובן", כי הוא לבדו שמע, אלא
שהיה סבור שגם אחיו שמעוה וגם הם יהיו בעצה אחת עמו להציל
את יוסף.

וזהו שאמרו חז"ל, אילו היה ראובן יודע שהתורה מעידה שהוא
לבדו שמע הבת קול, היה יודע שאין האחים בעצה עמו ועליו לפעול
לבדו, היה מרכיבו על כתפיו ומשיבו לאביו. ודברי פי חכם חן,
ושפתיים ישק. (ח"א קב)

איתא במדרש (ילקוט רמז קמא), "אילו היה יודע ראובן שהקב"ה
כותב אחריו, "וישמע ראובן ויצילהו מידם", בכתפיו היה טוענו
ומוליכו אצל אביו".

שמעתי בשם אבי זקני הגאון [מוה"ר רבי הילל "הזקן" אבדק"ק
אייבשיץ] זצ"ל זי"ע, על פי מה דאיתא בגמ' (תענית כא, א), דאילפא ורבי
יוחנן הלכו לעסוק במסחר מפני העניות. ושמע רבי יוחנן שני מלאכי
השרת שרצו לפגוע בהם, מפני שמניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה,
ולא פגעו בהם מפני שיש בהם מי עתיד להתגדל ואין זמנו למות.
ואמר ר"י לאילפא, שהוא מבקש לחזור לעסוק בתורה, ואילפא הלך
לבדו למסחר. ולכשחזר מינו את ר"י לראש ישיבה ולא את אילפא,
אף על פי דהוי גמיר טפי מר' יוחנן, עיי"ש. ולמדנו מכאן, שהשומע
בת קול שאחרים לא שמעוה, סימן הוא שאליו כיוונו מן השמים,

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי
לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." (שם בהקדמה)

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר
בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." (קודש הילולים ח"א עמ' ז')

וַיִּמְאֵן וַיֵּאמֶר אֶל אֲשֶׁת אֲדֹנָיו וְגו'

(בראשית לט, ח)

ולפי זה אפשר לפרש, שאשת פוטיפר אמרה ליוסף שכוונתה לשם שמים, כי ראתה באצטרולוגין שלה שעתידה להעמיד בנים ממנו, כדאיתא במדרש (בראשית רבה פה, ב). ועל זה אמר לה יוסף, שאפילו במקום מצוה ממאנים, מחשש שמא לא יהא לגמרי לשם שמים, וכל שכן בדבר עבירה שממאנים, אפילו שהיא סבורה שכוונתה לשם שמים.

(ח"א קיד)

איתא במדרש (בראשית רבה פז, ה), "בדבר מצוה ממאנין, בדבר עברה אין ממאנין? בדבר מצוה ממאנין, "מאן יבמי" (דברים כה, ז), בדבר עבירה אין ממאנין, לכך נאמר "וימאן" וכו'".

הנה אמרו חז"ל (יבמות לט, ב), שבראשונה כשהיו מכוונים לשם שמים היו מייבמים, אבל בדורות האחרונים חולצים, מחשש שלא יכוונו לשם שמים ויכשלו באיסור ערות אחיו.

מעלת כל דבר נקבעת בסופו

עֲלֵה תְּמַנְתָּה לָּגוֹ צֹאנֹו

(בראשית לח, יג)

נראה לפרש, שמעלת כל דבר נקבעת לפי סופו. אצל יהודה יצא מזה משיח בן דוד, לכן נאמר "עולה". ובשמשון שהלך אחרי עיניו ונענש על זה, כמו שאמרו חז"ל (סוטה ט, ב), נאמר בו לשון ירידה.

(ח"א קג)

פירש רש"י, "ובשמשון הוא אומר (שופטים יד, א), "וירד שמשון וגו' תמנתה". בשיפוע ההר היתה יושבת, עולין לה מכאן ויורדין לה מכאן".

יוסף מען והוכיח כי התנכלו לו ונטפלו אליו

וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל פְּרֻעָה וְהוֹצֵאתַנִי מִן הַבַּיִת הַזֶּה.

פִּי גָנוּב גִּנְבְּתִי מֵאַרְצֵי הָעֵבְרִים וְגַם פִּה לֹא עֲשִׂיתִי מְאוּמָה פִּי שָׁמוּ אֹתִי בְּבוֹר

(בראשית מ, יד-טו)

להשליכו לבור, שהוא מקום בעלי העבירות החמורות. ואף שבארץ העברים נחשב זה לעבירה חמורה וחייבים על זה מיתה, הרי גנבו אותו משם, ואינם מכירים בזה שאני משם. ועל כרחך שנטפלו אליי סתם וכל הענין אינו אמת, ולכן מן הדין להוציאני מכאן לגמרי.

וזהו שאמר "והוצאתני מן הבית הזה" לגמרי, "כי גנוב גונבתי מארץ העברים", ואי אפשר לדוני כדינם במיתה. "וגם פה" במצרים, "לא עשיתי מאומה" אין חטא זה נחשב לחמור. "כי שמו אותי בבור" מקום חייבי מיתה, ועל כרחך שסתם נטפלו אלי, ועל כן מן הדין להוציאני לגמרי מבית הסוהר.

(ח"א קו)

יש לדקדק, למה בתחילה קראו "בית" ולבסוף "בור". גם מהי השייכות "כי גנוב גונבתי מארץ העברים", הרי טענתו פשוטה שלא עשה מאומה ששמו אותו בבית הסוהר.

ונראה לפרש, דהנה את אסירי המלך שעברו עבירות חמורות שמים ב"בור", שהוא מקום חייבי מיתה, ואילו את האסירים שעברו עבירות קלות אין משליכים לבור אלא ב"בית" הסוהר. ואת יוסף שמו ב"בור", שהוא מקום תפיסתם של בעלי העבירות החמורות.

וזה מה שטען יוסף, כי התנכלו אליו ונטפלו לו שלא כדין. כי גם אילו צדקו דברי אשת פוטיפר, הרי במצרים אין זה נחשב לחטא חמור, כי הם שטופי זימה (רש"י לעיל יב, יט), ואם כן לא היה להם

על ידי לשון הרע עלולים להיכשל ח"ו בג' העבירות החמורות

עַל שְׁלֶשֶׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אֲרָבְעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל מַכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק וְגו'

(עמוס ו, ב; הפטרת הפרשה)

נחשים ועקרבים, שלולא סגר ד' פיהם כבר היו נגרם שפיכות דמים. ואח"כ מכרוהו למצרים המלאה גילולים (רש"י שמות ט, כט), והוא היה יחיד בצדקו כ"ב שנים ולולא עמד בצדקו היה נכשל בעבודה זרה. וכן היה עלול להיכשל בגילוי עריות, על ידי אשת פוטיפר, לולא שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו (כמובא ברש"י לט, יא).

וזה הרמז בפסוק, "על שלשה פשעי ישראל", אלו ג' העבירות החמורות עליהן נאמר יהרג ואל יעבור. "ועל ארבעה" זהו לשון הרע "לא אשיבנו", אל תשיבני שאין זה אלא גוזמא. והראיה, "על מכרם בכסף צדיק", ממכירת יוסף, שעל ידי לשון הרע כמעט עברו ונכשלו בג' העבירות החמורות.

(ח"א שלב)

ידוע (סנהדרין עד, א), שעל ג' העבירות החמורות עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים יהרג ואל יעבור. אך יש עון רביעי השקול כנגדם והוא לשון הרע. וכמו שאמרו חז"ל (ערכין טו, ב), "כל המספר לשון הרע מגדיל עוונות כנגד שלוש עבירות, עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים וכו'".

ואל תשיבני על הרביעית, שאינה אלא דרך גוזמא בעלמא, אבל באמת לשה"ר אינו חמור כל כך. צא ולמד שעל ידי לשון הרע אפשר להיכשל בג' העבירות החמורות, כי כן מצינו ביוסף. שנאמר (בראשית לו, ב) "ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם", ועל ידי זה רצו האחים להורגו, אלמלא הצילו ראובן. ואחר כך השליכוהו לבור שהיו בו

"לזאת אהובי בני רחימי לכבדני בתורה ומעשים טובים, אשר היא חיינו ואורך בעולם הזה ובעולם הבא..."
(שם בהקדמה)

"...ולבני ד' יאריך ימיכם ושנותיכם בנעימים עם כל אשר לכם, להזכירני לטובה לקבוע עתים לתורה בכל יום ויום..."
(קודש הילולים בהקדמה)

זכרון קדומים

רבי אברהם יהודה פולק ז"ל בן רבינו הגה"ק זצ"ל – לקראת יום היארצייט, כ"ו כסלו

רבי אברהם יודא זצ"ל נולד בשנת תרי"ז. למד בישיבה בעיר סיקס שבהונגריה (אפשר שהי' זה אצל ה"חתן סופר" שהרביץ תורה שם). בהגיעו לפרקו נשא את מרת מירש בת ר' שלמה. הי' דר בעיר אינטער סאָטש סמוך למאדיאר לאפוש, ועמד לימין הרב דלאפוש (הג"ר משה דוד טייטלבוים זצ"ל) בניהול הישיבה ובהרבצת תורה לתלמידים. היה ידוע במעשי צדקה וחסד לרבים, וזכה בברכת הרה"ק בעל ה"אמרי יוסף" זצ"ל, לדורות ישרים ומבורכים. נלב"ע כשהוא בן ע"ז שנים, בכ"ו כסלו תרצ"ד ומנו"כ בטרנגו לאפוש. זוג' מרת מירש נלב"ע בכ' כסלו תרפ"א ומנו"כ שם. יצויין כי ניניו זכו להיות אלו שהו"ל בשנת תשנ"ח את ספרו של רבינו הגה"ק זצ"ל "קודש הילולים" שהי' ספון בכת"י עד אז, אשריהם שזכו וזיכו את כולנו, צאצאיו, וכל בית ישראל להנות מאורו של רבינו הגה"ק זצ"ל. בגליון "פרי קודש הילולים מס' 41 הורחבה היריעה במאמר לזכרו הטוב. ניתן לקבל את הגליון בכתובת הר"מ.

ימי החנוכה

תירוץ קושית התוס' גבי ענשית שהיתה דולקת והולכת כל היום כולו

עֲשֵׂשִׁית שְׁהִיְתָה דוֹלְקַת וְהוֹלְקַת כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, לְמוֹצָאֵי שַׁבַּת מְכַבָּה וּמְדַלִּיקָה וכו'

(שבת כג, א)

כמבטלות זו את זו.

ולפי זה יתורץ קושית הפני יהושע (שבת כא, א ד"ה אמר ר"ה). שהקשה, אמאי פתילות ושמנים שאין מדליקין בהן בשבת אין מדליקין בהן בחנוכה. דמשמע דאף בשמן שריפה אין מדליקין, והרי שמן שריפה הוי שמן טוב, ולא חיישינן בו לכיבוי אלא שיש מצוה לשורפו מפני טומאה. דלפי הנ"ל לא קשה, דמכיון שיש מצוה לשורפו והיא מצוה אחרת מנר חנוכה, הוי ביזוי למצוה ומבטלות זו את זו¹.

ומעתה יש לתרץ קושיית התוס', דבחרש שוטה וקטן שהדליקו נר חנוכה, אין כאן שום מחשבה של מצוה, ועל כן אין צריך לכבות ולהדליק, כי אין מצוה אחת מבטלת חברתה. אבל כאן שהדליקה פיקח וחשב מחשבה למצוה אחת, על כן צריך לכבות ולהדליק, כי מחשבה למצוה אחת מבטלת חברתה².

(ח"ב רעט)

הקשו התוס' (ד"ה מכבה) וא"ת אמאי מכבה וחוזר ומדליק, בהגבהה סגי כיון דהנחה עושה מצוה, דאטו מי גרע דלוקה ועומדת מהדליקה חרש שוטה וקטן וכו'.

נראה לי לתרץ קושית התוס' על פי דברי הר"ן (שבת דף ט, א מדפי הר"ף) וז"ל, "דעוד כאן לא שרינן אלא ההדליק מנר לנר משום דתרוויהו חדא מצוה, כלומר מצות נר חנוכה, ומין במינו אינו בטל, אבל שארי מצוות נראה כמבטלות זו את זו".

וכוונתו באומרו "ומין במינו לא בטל" אינה כמשמעותה בהלכות תערובות, שהרי שם קיי"ל להיפך, דמין במינו בטל ודווקא בשאינו מינו בטל בששים. אלא ר"ל, דכששניהם אותה מצוה אין זה ביזוי למצוה ואינן מבטלות זו את זו, אבל כשיש ב' מצוות, שמדליק נר שבת מנר חנוכה, נראה כאילו זו חשובה מזו והוי ביזוי מצוה ונראה

היוונים לא הבינו את השילוב בין האמונה בהשגחה לבין ההשתדלות

תָּנוּ רַבָּנָן בְּיָמֵי מַלְכוּת גְּזָרוּ עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ בְּרִיחַ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ יַחְקוֹק עָלָיו שְׂאִין לְשׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל חֶלֶק וְנַחְלָה בְּאַלְמֵי יִשְׂרָאֵל, מִיָּד הִלְכוּ יִשְׂרָאֵל וְעָקְרוּ בְּרִיחֵיהֶם שֶׁבְּבִתְיָהֶם

(אוצר המדרשים חנוכה ה)

וחובת ההשתדלות מאידך, ולכן אמרו, שכל מי שיש לו בריח יחקוק עליו שאין לו חלק ונחלה באלקי ישראל, כי אם הוא השומר, בריח זה למה.

ובני ישראל בגודל אמונתם הלכו ועקרו הבריחים שבבתיהם, כי באמת העיקר הוא האמונה והבטחון בהשי"ת ולא ההשתדלות.

(ח"א ק')

נראה לי לפרש הרמז בזה, כי הנה הגם שהשי"ת הוא שומר דלתות ישראל, מכל מקום צריך לעשות האדם השתדלות בדרך הטבע, ולהניח בריח על דלתו ולסוגרה לשמירה, ומכל מקום אף אחרי ההשתדלות ידע שהשי"ת הוא השומר דלתות ישראל.

והיוונים לא השכילו להבין ענין זה, של ההשגחה העליונה מחד

נא להתפלל ולעורר רחמי שמים על אחינו כל בית ישראל הנתונים בערה ובשבי' העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מערה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב

ובכללם ר' אברהם אשר בן רבקה לרפואה שלימה

זכות רבינו הגה"ק ולימוד דברי תורתו תעמוד לכל צאצאיו ולכל ישראל הנמצאים במקום סכנה לשוב במהרה לביתם לחיים טובים ולשלום, אמן.

1. כי כן לי אם מדליק נר שבת מנר חנוכה כך לי אם מקיים בהדלקה אחת ב' מצוות אחרות ודו"ק.

2. א"ה. תי' של רבינו הגה"ק זצ"ל כאן הוא על פי תי' התוס' התם דמייירי בעשית שדלקה למצות שבת, אלא שתי' התוס' הוא דהתם שמדליקה בעתה ניכר הדבר שהוא מדליקה לשם חנוכה, ואכן בדלוקה ועומדת מאתמול לשם חנוכה לא גרע מהדליקה חש"ו ואין צריך כיבוי (מהרש"א). ולפי"ד התוס' נמצא, שאם הדליקה בעתה ניכר שהיא לשם חנוכה ואין צריך כיבוי, ואם לא הדליקה בעתה לא ניכר וצריכה כיבוי.

ומשמע מתוס' דאם הדליק חש"ו בער"ש ולא בעתה דלא ניכר הדבר שהדליק לחנוכה אה"נ דצריך לכבות, ולפי"ד רבינו הגה"ק זצ"ל אם הדליק חש"ו אין כאן כוונה סותרת למצוה אחרת אלא שאין ניכר שהיא של חנוכה אלא אם כן מדליק בעתה, דאז אף על פי שאין כוונה מכל מקום זמנה מוכיח עליה, מה שאין כן בהדליק בער"ש דאין כוונה ואין זמנה מוכיח.

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם בהקדמה)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזה..." (עפ"י קודש הילולים בהקדמה)

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

א. ויאמר יהודה מה בצע כי נהרוג את אחינו וכסינו את דמו.

פירש רש"י, "ונעלים את מיתתו". ויש להבין, מה היתה כוונת יהודה בטענה זו, הלוא כשם שהעלימו את מכירתו, היו מעלימים את מיתתו. ונראה ליישב, דלהלן כתב רש"י, "ולמה לא גילה לו הקב"ה, לפי שהחרימו וקיללו את כל מי שיגלה, ושיתפו להקב"ה עמהם". וביאר הרא"ם, שהיו מקובלים מאבותיהם, שיירדו למצרים ע"י מכירת אחד מהם. ועל זה סמכו שלא יגלה הקב"ה את הסוד, כדי שתתקיים גזרת בין הבתרים. וזו הכוונה ששיתפו את הקב"ה, עכ"ד. ולפי זה, אם היו הורגים את יוסף, היה הקב"ה מגלה את הסוד. וזהו שאמר יהודה, 'מה בצע כי נהרוג את אחינו וכסינו את דמו. לכו ונמכרנו לישמעאלים' וגו', כי את זה בודאי לא יגלה לו רוח הקודש. ודוק וקל להבין, כי פשוט הוא.

ב. והבור ריק אין בו מים.

אמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרב תנחום, נר חנוכה שהניח למעלה מעשרים אמה פסולה, כסוכה וכמבוי. ואמר רב כהנא וכו' משמיה דרב תנחום, מאי דכתיב 'והבור ריק אין בו מים' וכו', מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו (שבת כא:).

ורבים קמים לקשר את שתי המימרות להדדי. ואשר נראה בעיני, דמצינו בגמרא (שבת כה:), שאין מדליקין נר שבת בשמן זָרִי, "מפני שהוא עף". פירש רש"י, ונדבק בכתלי הבית ומדליק את הבית, ע"כ. ואע"פ שהוא נר מצוה, לא אמרינן שלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דשכיח היזקא (פסחים ח:). ולפי זה יש לדקדק, מדוע לא הזכירו את איסור ההדלקה בצרי גם לגבי נר חנוכה. ויש לומר, שבנר חנוכה היה אפשר להדליק בצרי ולהקפיד שלא ליתן יותר מהשיעור הנצרך למצוה, עד שתכלה רגל מן השוק. וכיון שאי אפשר לצמצם, יתן מעט שמן ויעמוד ליד הנר ויוסיף מדי פעם מעט שמן עד שיעבור הזמן. אבל בנר שבת, אי אפשר לעמוד ולהוסיף בו שמן משתחשך.

אמנם כל זה הוא רק למ"ד הנחה עושה מצוה, אבל למ"ד הדלקה עושה מצוה צריך שיהא שמן בנר כשיעור קודם ההדלקה, ואם הדליק ואח"כ הוסיף שמן עד כדי שיעור, לא יצא ידי חובתו (רא"ש שבת פ"ב סוף סי' ז). וכיון שיתן את השמן לפני ההדלקה, יש לחשוש שמא יתן שמן יותר מכשיעור, דהלוא א"א לצמצם, וידליק הבית אחר שיעור מצוותו. ולעולם אפשר לומר, שבזמן שיעור המצוה, שלוחי מצוה אינן ניזוקין אפילו היכא דשכיח היזקא.

והנה, מדוע אמר ראובן, שהיה מכווין להציל את יוסף, להשליכו לבור שיש בו נחשים ועקרבים, דשכיח היזקא. וצריך לומר, שהוא סבר דשלוחי מצוה אינן ניזוקין אפילו בשכיח היזקא, ויוסף היה שליח מצוה מאביו. ולפי סברא זו, יש לומר דהדלקה עושה מצוה, כנ"ל.

ולכן נקט רב תנחום, נר חנוכה שהניח למעלה מעשרים אמה פסולה, דייקא, ולא אמר ימעט. כמו שפירשו התוס' (שבת כב. ד"ה נר חנוכה), דלמ"ד הדלקה עושה מצוה היה צריך להאריך ולומר, יכבנה וימעטנה וידליקנה. ושפיר שייכים המימרות דרב כהנא להדדי, ודוק.³

ברכת מזל טוב

לעאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח ר' עבי סטביסקי הי"ו (חתן מרת ר. שטיינמץ תחי') ולחתנו הרה"ח ר' יהודא שאמואל הי"ו
לרגל שמחת הבר מצוה של הנין-הנכד-הבן הב' יצחק ני"ו
יהי רצון שיזכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם,
ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

נא להתפלל לרפואת נכד רבינו הגה"ק זי"ע
הרה"ח ר' הילל דוב בן חנה דבורה הי"ו גאנץ
בתור שאר חולי ישראל

3. ובספר מראה הבזק להג"ר בנימין זאב קרויס זצ"ל חתן רבינו הגה"ק בעל קודש הילולים זי"ע הביא דברי חותנו-זקנו אלו, והוסיף לקשר גם את המימרא הקודמת (שבת כא:), תנן התם גץ היוצא מתחת הפטיש ויצא והזיק, חייב וכו'. הניח חנוני את נרו מבחוץ חנוני חייב, רבי יהודה אומר, בנר חנוכה פטור. וביאר, דמשום שהדלקה עושה מצוה היה צריך ליתן השמן קודם ההדלקה, אלא שא"א לצמצם, ולכן פטור על הדלקת הבירה, אע"פ שבודאי אירעה אחר שיעור ההדלקה, שהרי בתוך השיעור שלוחי מצוה אינן ניזוקין אפילו היכא דשכיח היזקא, כדחזינן מדרב תנחום, ודוק.

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים

נא לשלוח בקשה לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.